

FÓLKASKÚLIN

M
E
N
T
A
M
Á
L
A
R
Á
Ð
I
Ð

DANSKT

Framseting
9. flokkur

25. maí 2022
kl. 10.15-13.45

Tú skalt velja eitt av hesum evnum og skriva um tað:

1. Vores bæredygtige samfund s. 3

Skriv et *essay med udgangspunkt i teksten *Bæredygtighed*.

Overskrift: Vores bæredygtige samfund

2. Ud og se med DSB s. 5

Skriv et *portræt af dig selv.

Overskrift: Ud og se med DSB

3. Generationer mødes s. 6

Skriv en *kommentar, hvor du kommenterer udtalelserne på videoen.

Overskrift: Generationer mødes

4. Min bare mave s. 7

Skriv et *debatindlæg, hvor du diskuterer holdningerne i artiklen.

Overskrift: Min bare mave

5. Danmarks dynamite s. 10

Giv en analyse og fortolkning af musikvideoen.

Overskrift: Danmarks dynamite

1. Vores bæredygtige samfund

Skriv et *essay med udgangspunkt i teksten *Bæredygtighed*.

I dit essay skal du bl.a. komme ind på følgende:

- Hvordan forholder du dig til bæredygtighed i dagligdagen?
- Hvilke forskellige typer bæredygtighed er der?
- Hvordan ser det bæredygtige samfund ud om 20 år?

Overskrift: Vores bæredygtige samfund

Bæredygtighed

www.modstroem.dk (download 15.10.2021)

Typer af bæredygtighed

Bæredygtighed er blevet en ting, der fylder meget og som høres både på arbejdspladsen, ved spisebordet og i nyhederne. Et af emnerne indenfor bæredygtighed er, at vi generelt skal få mere bæredygtige forbrugsvaner. Det er en hel tankegang, der skal ændres radikalt, hvilket kan være utroligt svært for et venedyr som mennesket.

Men for overhovedet at være i stand til at ændre forbrugsvaner og blive mere bæredygtig, kræver det, at man rent faktisk ved, hvad der er bæredygtigt. Og hvad de mange typer af bæredygtighed som social, økonomisk, økologisk og æstetisk betyder.

Du kan i dette indlæg blive klog på, hvad bæredygtighed er og lære om de forskellige typer af bæredygtighed; Økologisk bæredygtighed, social bæredygtighed, økonomisk bæredygtighed og æstetisk bæredygtighed.

Du kan i dette indlæg blive klog på, hvad bæredygtighed er og lære om de forskellige typer af bæredygtighed; Økologisk bæredygtighed, social bæredygtighed, økonomisk bæredygtighed og æstetisk bæredygtighed.

Hvad er bæredygtighed?

At noget er bæredygtigt betyder, at det indebærer holdbare positive resultater uden at ødelægge det foreliggende grundlag (ordnet.dk). Det er et holistisk begreb, hvor man skal kigge på det store billede og kan både bruges om miljøet, samfundet og økonomien.

Det er dog oftest brugt i henhold til miljøet eller naturen, men man kan f.eks. også omtale en idé som værende bæredygtig.

En form for bæredygtighed, vi i dag hører meget om, er menneskers daglige adfærd og handlinger. Eksempler på miljømæssige bæredygtige handlinger er at handle økologiske dagligvarer, tage cyklen til arbejde, bruge neutrale vaskemidler, mindske sit strømforbrug og huske at affaldssortere.

Den miljø-fokuserede art af bæredygtighed er altså den mest gængse brug af begrebet. Men for at gøre det en smule mere komplekst findes der andre grene indenfor bæredygtighed. De vil blive gennemgået i det følgende.

Økologisk bæredygtighed

Denne vinkel af bæredygtighed er et udtryk for en persons, kulturs eller teknologis værnen om miljøet og naturen. Det er denne type bæredygtighed vi ofte hører omtalt i medierne med budskabet om, at vi alle skal leve mere bæredygtigt.

Social bæredygtighed

Denne type bæredygtighed omhandler aktiviteterne der gør, at den nuværende generation samt de fremtidige kan leve i sunde og velfungerende samfund.

Mennesket en afgørende faktor for realiseringen af et bæredygtigt samfund.

Økonomisk bæredygtighed

Når man snakker om økonomisk bæredygtighed gælder det om at have de langsigtede briller på. Den generelle betydning handler nemlig om, at økonomien enten internt i en virksomhed eller på nationalt plan, skal holdes på samme plan eller øge sin værdi i fremtiden.

Æstetisk bæredygtighed

Vores forbrug er i dag højere end det nogensinde har været. Det gælder både forbruget af tøj, rejser, mad og materielle ting. Den æstetiske bæredygtighed målretter sig dette overforbrug, særligt det af tøj og materielle ting. Denne form for bæredygtighed handler b.la. om, hvordan man via tidsløst design og holdbarhed kan sænke forbruget.

**Et essay er en tekst, hvor du udtrykker dine tanker og meninger om emnet. Du kan fremstille og omtale problemstillinger uden selv at kende den fulde sandhed. Du kan udtrykke din tvivl om, hvad du skal mene, og du kan med din tekst få læseren til at tænke sig om.*

2. Ud og se med DSB

Skriv et *portræt af dig selv.

Du skal bl.a. komme ind på følgende:

- Hvor kommer du fra, og hvor er du på vej hen?
- Hvem er du?
- Hvad er dine fremtidsplaner og dine drømme?

Overskrift: Ud og se med DSB

Ungeråd 2020 nyhed

Brot úr Ud og se hjá DSB liggur á fram-síðuni saman við uppgávuni undir ”fyliskjøl”

**Portræt: At sætte fokus på en bestemt person og levere viden og indsigt om personen til læseren. Ordet portræt betyder ”at trække frem” eller ”afsløre”, så læseren skal helst få en ny viden, eller se en side af personen, som man ikke havde sat før.*

3. Generationer mødes

Skriv en *kommentar, hvor du kommenterer udtalelserne på videoen.
I din kommentar skal du bl.a. komme ind på følgende:

- På hvilken måde kan de unge og de ældre få noget ud af hinanden?
- Hvad synes du om reklamen?
- Hvad er din holdning til at blande generationerne?
- Har du andre forslag til, hvordan generationer kunne mødes?

Overskrift: Generationer mødes

Kommune leder efter unge til plejehjem

15 sept. 2021 TV2 øst

Kender du en ung, der kan lide at bruge tid sammen med den ældre generation? Så findes drømmejobbet i Næstved.

15-årige Mathilde Wedel Lakjær nyder samværet med de ældre på plejehjemmet Ceres Centret i Horsens. Foto: TV 2

Filmurin liggur á framsíðuni saman við uppgávuni undir ”fylgiskjøl”

** En kommentar er din personlige holdning til emnet. Du skal argumentere og overbevise modtageren om din holdning.*

4. Min bare mave

Skriv et *debatindlæg, hvor du diskuterer holdningerne i artiklen.

Du skal bl.a. komme ind på følgende:

- Hvorfor kan eleverne ikke vise bar mave i skolen?
- Hvordan har reaktionerne mod forbuddet været?
- Er det i orden, at skoler blander sig i elevernes påklædning?

Overskrift: Min bare mave

Mavebluseforbud vækker opsigt: - Kroppen må ikke være et problem i skolen, siger ekspert

Som en del af kampagnen #deterbaremaver har unge piger sendt anonyme billeder af dem selv ind til Every Day Sexism Project Denmark. Foto: Everyday Sexism Project Denmark

af Laura Byager Rabøl, 18. aug. 2021

Et forbud mod crop tops er med til at skabe u hensigtsmæssig fokus på elevers kroppe, mener ekspert.

- Bar mave med videre hører til hjemme i haven, på stranden og ude i sommerlandet.

Sådan lød det i en besked på platformen AULA til forældre i udskolingene på Firehøjeskolen i Vejle.

Beskeden handlede om et forbud mod, at eleverne i de største klasser har mavebluser - såkaldte crop tops - på i skoletiden, skriver B.T.

Skoleleder på Firehøjeskolen Bjarne Kyneb forklarede overfor DR, at årsagen til forbuddet mod crop tops blandt andet bunder i, at ”man med det tøj, man tager på, sender nogle signaler til andre, og at alle signaler ikke er rigtige i enhver sammenhæng”, lød det blandt andet fra Bjarne Kyneb til DR.

Skolelederen påpegede i samme ombæring overfor DR, at det er vigtigt, ”alle kan koncentrere sig om det skolearbejde, der skal laves.”

Både forbuddet og skolens begrundelse har ført til heftig debat på de sociale medier om, hvorvidt skoler kan tillade sig at blande sig i, hvad for noget tøj, eleverne har på.

Forbuddet fik blandt andre tidligere statsminister Helle Thorning Schmidt til tasterne.

- Hvornår stopper vi med at fortælle piger, hvad de kan have på? kommenterede hun på sin Instagram-story.

- Hvad bliver det næste? tilføjede den tidligere statsminister.

#DetErBareMaver som modsvar

Crop top-forbuddet inspirerede organisationen Everyday Sexism Project Danmark til at opfordre kvinder til at dele anonyme billeder i mavebluse. Organisationen deler dem under hashtagget #DetErBareMaver som modsvar til Firehøjeskolens regler og skolelederens udtalelser.

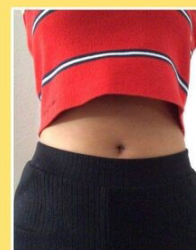
Everyday Sexism Project Danmark opfordrer folkeskoleelever til at sende et anonymt billede i mavebluse som protest mod croptopforbuddet

Ifølge talsperson Zen Donen handler det om, at man fra Everyday Sexism Projects side ikke mener, at crop top-forbud hører hjemme i folkeskolen.

- Det handler ikke om en enkelt skole i vejle, det handler om, at man ikke skal seksualisere piger i en meget ung alder, siger Zen Donen og tilføjer:

- Det er aldrig pigernes ansvar, at der er andre, der har en reaktion på deres krop eller påklædning. Det kunne jo klæde skolen at tage en debat om det i stedet for at lave den slags forbud.

3 piger i en folkeskole der gerne vil støtte op om deres kammerater i Vejle - stop seksualisering af pigers kroppe
#DetErBareMaver
#Hverdagssexisme
Send os dit billede hvis du også går i folkeskole

Ekspert: - Det kan fremkalde skam

Skolens udmelding kommer også bag på forsker i køn, uddannelse og arbejdsmarked Jo Krøjer, der er lektor på RUC.

Ifølge hende bør folkeskolen ikke problematisere elevens påklædning.

- Det kan påvirke en ung person meget, når det bliver påpeget af en lærer, at noget ved én er forkert. Det kan være med til at fremkalde skam, især når det handler om noget, der er så langt inde i privat-sfæren som krop og beklædning, siger Jo Krøjer.

Ifølge hende er det også problematisk, at man som skole vælger at lave regler om et stykke tøj, som det særligt er pigerne, der går med.

- Det er jo en parallel til en form for patriarkalsk regulering af kvinder og pigers kroppe, som vi ellers plejer at finde uforenelig med de frihedsrettigheder og det demokrati, som folkeskolen jo netop skal være med til at danne eleverne til, siger Jo Krøjer.

Ifølge Jo Krøjer kan det også have negative konsekvenser for pigerne, at der med forbuddet bliver

skabt et øget fokus på deres kroppe.

- Det er ikke hensigtsmæssigt, at pigerne skal bruge deres opmærksomhed og koncentration på at tænke på, hvad de skal stille op med, at de er blevet udpeget som forkerte, siger hun og tilføjer:

- Man må kunne forvente, at skolen er et sted, hvor man kan være til stede med sin krop, uden at det bliver et problem, og uden at det er skamfuldt.

TV 2 har forsøgt at få en kommentar fra skoleleder på Firehøjeskolen Bjarne Kyneb, men han er ikke vendt tilbage på henvendelserne.

**Et debatindlæg er en tekst, som udtrykker en holdning og kræver stillingtagen.*

5. Danmarks dynamite

Giv en analyse og fortolkning af musikvideoen.

I din analyse skal du bl.a. komme ind på følgende punkter:

- afsenderen
- din umiddelbare oplevelse
- den historie, videoen fortæller
- filmtekniske virkemidler
- stemningen
- målgruppen

Hvorfor blev denne sang vinderen? Hvad kan teksten og filmen?

Hvad synes du? Er musikvideoen en fuldtræffer eller en afbrænder? Begrund dit svar.

Overskrift: Danmarks dynamite

Sjónbandalagið liggur á fram-síðuni saman við uppgávuni undir ”fylgiskjøl”

Tekst:

[Intro: Stine Bramsen & Landsholdet]
Vi er red og white, Danmarks dynamite
Vi står side by side, sammen du og jeg

[Vers 1: Kasper Schmeichel, Yussuf Poulsen og Peirre Emil Højberg, Alle tre]
Vil du, vil du, vil du, med i Parken gå?
Ja det vil jeg gerne, hva' skal jeg ta' på?
En perfect combination, gennem ild og vand
Den rød-hvide trøje der passer alle mand

[Refræn: Anders SG & Stine Bramsen]
Hvem er red og white? Danmarks dynamite
Hvem står side by side? Det gør du og jeg

[Vers 2: Anders SG & Stine Bramsen]
Sejler op og af åen, sejler for fuld gas
Sigter mod finalen med drømmen som kompas
En optimistisk jolle der bli'r til en fregat
Når Danmark stævner ud og kanonerne er ladet

[Refræn: Anders SG & Stine Bramsen]
Hvem er red og white? Danmarks dynamite
Hvem står side by side? Det gør du og jeg

[Omkvæd: Anders SG, Stine Bramsen & Landsholdet]
Vi er red og white, Danmarks dynamite
Vi står side by side, sammen du og jeg

[Post omkvæd: Landsholdet]
Red og white
Dynamite
Side by side
Du og jeg

[Instrumental solo]

[Refræn: Anders SG, Stine Bramsen og Landsholdet]
Vi er red og white, Danmarks dynamite
Vi står side by side, sammen du og jeg

[Outro: Landsholdet]
Red og white (Åh)
Dynamite (Åh)
Side by side
Du og jeg